

Van:

- Stichting TKI Switch2SmartGrids
 - Stichting TKI EnerGO
 - Stichting TKI Solar Energy
- p/a Postbus 9035
6800 ET Arnhem

Aan Ministerie van Economische Zaken
Centrum Publieksparticipatie
Postbus 30316
2500 GH Den Haag

Reactie op internetconsultatie

Arnhem, 14 oktober 2013

Betreft: Zienswijze ontwerp Besluit experimenten decentraal duurzame elektriciteitsopwekking ter inzage sinds 16 september 2013.

Geachte heer, mevrouw,

De stichtingen TKI (Topconsortium Kennis & Innovatie) Switch2SmartGrids, TKI EnerGO en TKI Solar Energy – allen onderdeel van Topsector Energie – reageren hierbij gezamenlijk op het genoemde ontwerp Besluit.

Allereerst juichen de drie TKI's dit ontwerp Besluit van harte toe. Het geeft de mogelijkheid om te experimenteren met decentraal duurzame energieopwekking – waarbij de TKI's naast elektriciteit ook gas en warmte/koude voor ogen hebben – in diverse omstandigheden. De TKI's zien nog wel enkele punten die mogelijk belemmerend werken op het ontstaan van een voldoende interessant perspectief voor investeerders. Dat wordt hieronder toegelicht.

Doel van dit besluit, paragraaf 1.3 van de Nota van toelichting

De genoemde TKI's zijn van mening dat 10.000 deelnemers per project (veel) te weinig is voor de stappen die we in Nederland de komende jaren gaan maken. De TKI's voorzien de komende jaren opschaling van smart grid projecten als vervolg op de huidige proeftuinen. Deze opschaling zal plaatsvinden in de vorm van grootschalige smart energy city projecten waarin naast smart grids ook energiezuinige gebouwen en zonne-energie een essentiële rol gaan vervullen, en die partijen zal aantrekken buiten het huidige "energiedomein" zoals bedrijven die actief zijn in duurzame mobiliteit en dienstverleners die met nieuwe business modellen (energie)consumenten aan zich binden. Tot slot zullen ook de consumenten een actievere rol gaan vervullen in de energievoorziening; sociale innovatie. De TKI's zien dan ook graag geen beperking in het aantal deelnemers om flexibel in te kunnen spelen op de hierboven geschetste ontwikkeling in de komende jaren. Dat voorkomt dat investeerders terughoudend zijn om in dergelijk grote projecten te stappen.

In aansluiting op het vorige punt zijn de TKI's van mening dat de geldigheidsduur van 4 jaar erg kort is. Investerings in grote projecten komen alleen van de grond als het lange(re) termijn perspectief goed is, en een transitie is van nature een langjarig proces. Dus wat doen partijen als er onzekerheid

is over de wet- en regelgeving in de periode na de geldigheidstermijn van dit besluit? In de transitie naar een meer en meer gedecentraliseerd energiesysteem voorzien de TKI's opschalingseffecten van producten en diensten die nu nog in demonstratieprojecten worden getest. Bovengenoemde grote projecten hebben een looptijd van enkele jaren om te realiseren en komen daarna in een stadium van 'normale' bedrijfsvoering. Het ontwerp besluit geeft daarvoor de ruimte met looptijden tot tien jaar met mogelijke verlenging onder voorwaarden genoemd in artikel 16. Onzekerheid over mogelijk terugdraaien van wet- en regelgeving na 4 jaar levert echter een groot risico op voor de business case van investeerders. Wat is hun business case dan nog waard? Deze korte termijn zet daarmee onongewenste druk op de middellange investeringsbereidheid en daarmee op de financiële haalbaarheid van eerder genoemde smart energy city projecten.

Het aantrekken van partijen en financiers voor smart energy city projecten kan alleen slagen als er voldoende perspectief is; in omvang en in zichttermijn. De drie TKI's zijn dan ook van mening dat het besluit zodanig dient te zijn opgesteld dat het een economisch aantrekkelijk perspectief biedt aan marktpartijen.

Overige opmerkingen

Het ontwerp besluit lijkt zich volledige te richten op decentrale energiesystemen. De TKI's gaan er van uit dat bundeling van verschillende projecten mogelijk is, om te zorgen voor zowel afstemming van lokaal balanceren van energievraag en energieaanbod en afstemming met (inter)nationaal balanceren van vraag en aanbod.

Het ontwerp besluit bevat ogenschijnlijk nog enkele beperkingen ten aanzien van uitvoering van projecten / experimenten, productie van decentrale energie, en zeggenschap van netbeheerders. Het is goed dat verenigingen worden aangemoedigd en de mogelijkheid krijgen gebruik te maken van dit besluit. Artikel 7 lid 1 sub f lijkt te veronderstellen dat alleen verenigingen (en mogelijk ook coöperaties) voor deze regeling in aanmerking komen. De drie TKI's zien echter graag ook de mogelijkheid van andersoortige partijen om gebruik te maken van de mogelijkheden die dit ontwerp besluit biedt.

Met vriendelijke groeten,
namens de drie TKI's

Frits Verheij
Voorzitter TKI Switch2SmartGrids

Teun Bokhoven
Voorzitter TKI EnerGO

Wim Sinke
Directeur TKI Solar Energy